

1	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНА МЕДИЦИНА И ПАТОЛОГИЈА			
2	Код	ДОМ401			
3	Студиска програма	Интегрирани студии од I и II циклус по дентална медицина			
4	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за болести на устата и пародонтот – Стоматолошки факултет Скопје			
5	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од I и II циклус			
6	Академска година / семестар	4. година, VII и VIII семестар	7	Број на ЕКТС кредити	8
8	Наставник	Наставници од Катедрата за болести на устата и пародонтот – Стоматолошки факултет Скопје			
9	Предуслови за запишување на предметот	Отслушани сите задолжителни предмети од 5 и 6 семестар и положени сите задолжителни предмети од 3 и 4 семестар.			
10	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Осознавање на богатата патологија во усната празнина на ниво на орална лигавица, преку имплементирање на базични знаења од областа на медицината, тесна соработка и примена на мултидисциплинарен пристап. Систематизацијата на оралната патологија во една целина, ќе ја олесни дијагностичката постапка која води до рана и точна дијагноза, што претставува основен предуслов за исполнување на крајната цел, а тоа е успешна превенција и терапија на оралните заболувања.</p> <p>Компетенции: оспособен за дијагностика на оралните заболувања, расветлување на диференцијално дијагностички дилеми и разграничување на физиолошкото од патолошкото. Можност да спроведе клинички преглед на пациент со орални заболувања, ординирање терапија, следење на тераписките резултати и решавање на евентуални компликации</p>				
11	Содржина на предметната програма:				
	Предавања				Час
	Вовед во оралната медицина и патологија. Анатомија на усната празнина (усни, образ, предворје на усна празнина, непце, јазик, под на усна празнина и плунковни жлезди).Класификација на заболувањата во оралната празнина				2
	Хистологија на усната празнина (мастикаторна лигавица, покровна лигавица и специјализирана лигавица).				1
	Орална флора (асоцијации помеѓу микро организмите и состав на орална флора).				1
	Орален имунитет (механизми на неспецифична и специфична заштита и реакции на хперсензитивност)				1
	Оштетување и заздравување на меките ткива (воспаление, клеточни отстапувања и заздравување на повредено ткиво).				2
	Патологија на оралната лигавица (основни патохистолошки промени во епителот и крзното и примарни и секундарни ефлоресценции на оралната лигавица).				3
	Повреди на оралната лигавица (механички, термички, хемиски и радиоциони).				1
	Патолошки промени на усници (вродени аномалии и стекнати заболувања)				3
	Патолошки промени на јазикот (развојни аномалии и стекнати патолошки промени на јазикот).				3
	Орални промени кај хематолошки заболувања (промени во усната празнина кај заболувања на црвнети и белата крвна лоза).				3
	Заболувања на плунковните жлезди (нарушувања во секрецијата на плунката, развојни аномалии и воспаленија).				3
	Клинички манифестации на оралната лигавица кај хормонални и метаболони нарушувања.				2
	Клинички манифестации на оралната лигавица при нутритивни нарушувања и недостаток на витамини.				1
	Клинички манифестации на оралната лигавица кај бубрежни заболувања и болести на гастроинтестиналниот тракт (ГИТ).				1
	Клинички манифестации на оралната лигавица при кардиоваскуларни и респираторни заболувања				1
	Клинички манифестации на оралната лигавица при неуролошки и психосоматски				1

нарушувања	
Орална медицина во детска возраст	2
Патолошки состојби на непцето - Наследни аномалии на непцата - Воспаленија на непцата	1
Орални заболувања кои се последица на сексуален контакт - Луес - Сида	2 1
Инфекции на оралната лигавица - Неспецифични бактериски инфекции - Специфични бактериски инфекции - Вирусни инфекции	2 3 3
Орални афтозни улцерации - Stomatitis aphtosa chronica recidivans - Минорен тип - Мајорен тип - Херпетиформен тип - Aphtae Bednar - Aphtoid Pospischill-Feyreter - Ulcus vulvae actum-Lipsschuitz - Morbus Bechet	4
Мукокутани булозни болести - Erithema eudativum multiforme - Steeven-Johnson syndrome - Pemphigus vulgaris - Pemphigoid bulosus - Pemphigoid mucosae oris - Dermatitis herpetiformis During - Epidermolysis bullosa hereditaria simplex - Lichen planus - Linear A disease	4
Системски автоимуни болести -Реуматоиден артритис - Јувенилен хроничен артритис - Фелтиев синдром - Lupus erithematodes - Reiter syndrome -Sklerodermia - Morbus Adisson - Miastenia gravis	2
Орални алергични реакции - Stomatitis alergica medicamentosa - Enanthema fixum - Stomatitis protetica	2
Преканцерозни и канцерозни состојби во усната празнина - Факултативни преканцерози - Облигатни преканцерози - Карцином во усната празнина	2
Орални манифестации кај имунодефициенциите	1
Орални манифестации кај васкулитите, парапротеинемииите и амилоидозата	1
Орални заболувања кои се последица на сексуален контакт - Луес - Сида	2 1
Инфекции на оралната лигавица - Неспецифични бактериски инфекции - Специфични бактериски инфекции - Вирусни инфекции	2 3 3
Орални афтозни улцерации	

<ul style="list-style-type: none"> - Stomatitis aphthosa chronica recidivans - Минорен тип - Мајорен тип - Херпетиформен тип - Aphtae Bednar - Aphtoid Pospischill-Feyreter - Ulcus vulvae actum-Lipsschuitz - Morbus Bechet 	4
<p>Мукокутани булозни болести</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erythema eudativum multiforme - Steeven-Johnson syndrome - Pemphigus vulgaris - Pemphigoid bulosus - Pemphigoid mucosae oris - Dermatitis herpetiformis Dering - Epidermolysis bullosa hereditaria simplex - Lichen planus - Linear A disease 	4
<p>Системски автоимуни болести</p> <ul style="list-style-type: none"> -Реуматоиден артритис - Јувенилен хроничен артритис - Фелтиев синдром - Lupus erithematodes - Reiter syndrome -Sklerodermia - Morbus Adisson - Miastenia gravis 	2
<p>Орални алергични реакции</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stomatitis alergica medicamentosa - Enanthema fixum - Stomatitis protetica 	2
<p>Преканцерозни и канцерозни состојби во усната празнина</p> <ul style="list-style-type: none"> - Факултативни преканцерози - Облигатни преканцерози - Карцином во усната празнина 	2
Орални манифестации кај имунодефициенциите	1
Орални манифестации кај васкулитите, парапротеинемииите и амилоидозата	1
Вкупно	60
Практична настава	Час
<p>Во практичната настава посебен акцент се дава на запознавањето на клиничките доктринарни принципи кои го трасираат патот за поставување на точна и прецизна дијагноза по која треба да се движи практичарот. Тоа се: приод кон болниот и задолжително, совесно и правилно изведување на анамнестичката постпка; Спроведување на клинички преглед кој се засонова на темелно набљудување и прецизно напипување; Клиничко следење (преглед и детекција на морфите на оралната лигавица); Групирање на промените според главните обележја; Селекција и рангирање на податоците и оформување на дијагностичка ранг листа; По потреба вклучување на дополнителни помошни анализи (клинички, клиничко-лабораториски и лабораториски тестови) кои ќе ги разјаснат дијагностичките нејаснотии и потешкотии и ќе придонесат работната дијагноза да го поприми атрибутот на крајно т.е. дифинитивна дијагноза. Ваквата дијагноза ќе овозможи спроведување на план на терапија и успешна прогноза и терапија.</p>	
Анатомија на усната празнина (усни, образ, предворје на усната празнина, непце, јазик, под на усната празнина, плункини жлезди)	1
Хистологија на усната празнина Мастикаторна лигавица, Покровна лигавица, Орална флора	1
Орален имунитет Механизам на неспецифична заштита Неспецифична активна заштита Неспецифична клеточна заштита, Механизам на специфична заштита Реакции на хиперсензибилност	1

	Оштетување и здравување на оралните меки ткива		2	
	Воспаленија. Поделба на ексудативните воспаленија. Поделба на воспаленијата според времетраење.		2	
	Клеточни отстапувања. Клеточни адаптации. Клеточни акумулации. Оштетување на оралните меки ткива Клеточни дезинтеграции-иреверзибилни оштетувања		2	
	Здравување на повреденото ткиво Патологија на оралната лигавица		2	
	Основни патолошки процеси во епителот и крзното. Примарни ефлоресценции на оралната лигавица. Ефлоресценции во ниво на оралната лигавица. Ефлоресценции над ниво на оралната лигавица. Ефлоресценции под ниво на оралната лигавица. Секундарни ефелоресценции на оралната лигавица		2	
	Приод и анамнеза		4	
	Клинички преглед		4	
	Понатамошни дијагностички постапки		2	
	Развој на дијагнозата, работна дијагноза, дефинитивна дијагноза		2	
	Наследни генодерматози, наследни и развојни аномалии на устата		2	
	Орални заболувања поврзани со возраста		2	
	Орални болести како последица на системски нарушувања		4	
	Кандидомикотични инфекции во устата		2	
	Вирусни инфекции во устата		4	
	Афтозни лезии		2	
	Булозни заболувања		2	
	Неспецифични бактериски инфекции		2	
	Специфични бактериски инфекции		3	
	Алергични манифестации во усната празнина		2	
	Преканцерози и канцерози во усната празнина		2	
	Заболувања на плунковните жлезди		2	
	Сексуално преносливи болести		2	
	Клинички и лабораториски тестови за поставување на дијагноза во оралната медицина.		2	
	Светли и темни промени на оралната лигавица. Пигментации. Дефекти и зголемување на волуменот во усната празнина		2	
	Вкупно		60	
	Вкупно		20 час	
12				
13	Вкупен расположив фонд на време	240 часа		
14	Распределба на расположивото време	Предавања-60 часа, вежби – 60 часа, домашно учење и други активности- 120 часа		
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Вежби – 60 часови
15	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	

		16.3.	Домашно учење	120 часови	
16	Начин на оценување	17.1.	Тест	30 бодови	
		17.2.	Активност и учество на предавања и вежби- бодови; Семинарска работа /проект (презентација : писмена и усна)- бодови	7 бодови од вежби и 3 бодови од предавања, вкупно 10 бодови	
		17.3.	Завршен(усен) испит	60 бодови	
17	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)	
		од 60 до 67 бода		6 (шест) (E)	
		Од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)	
		од 76 до 84 бода		8 (осум) (C)	
		од 85 до 93 бода		9 (девет) (B)	
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)	
18	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посета на предавања и вежби и доколку студентот оди на полагање на завршен испит ќе полага писмен дел од испитот кој носи (40 бодови) и усмен дел од испитот кој носи (60 бодови) Положени дерматовенерологија, интерна медицина			
19	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
20	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот			
21	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач
		1	Мирјана Поповска, Златанка Белазелковска, Анета Атанасовска-Стојановска, Вера Радојкова-Николовска и Кристина Митиќ	Орална медицина и патологија (учебник)	Стоматолошки факултет - Скопје
		2	Мирјана Поповска, Златанка Белазелковска, Анета Атанасовска-Стојановска, Вера Радојкова-Николовска и Кристина Митиќ	Орална медицина и патологија (практикум)	
3	Вангел Димитровски и Мирјана Поповска-Спасовска	Основи на оралната пропедевтика (учебник)	Стоматолошки факултет - Скопје		
22.2.	Дополнителна литература				

		Ред . бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Мирјана Поповска- Спасовска, Вангел Димитровски и Анета Атанасовска- Стојановска	Диференцијална дијагноза на оралните лезии (атлас)	Стоматолошки факултет - Скопје	2004
		2	Драгољуб Џукановиќ, Драгољуб Џаиќ, Светозар Станиќ и Крсто Ковачевиќ	Заболување на меките ткива на усната шуплина – Орална медицина (атлас)	Стоматлошки факултет - Белград	2001